

Täysistunto

Perjantai 22.11.2019 klo 13.00—13.29

Täysistunto alkoi klo 13.00. Täysistunto päättyi klo 13.29.

Puhetta johti puhemies Matti Vanhanen (13.00—13.29).

1. Nimenhuuto

Nimenhuutoraportti Liite 1A

Toimitettiin nimenhuuto.

2. Ilmoituksia

2.1. Hallituksen esitykset

Valtioneuvosto on 21.11.2019 antanut hallituksen esitykset HE 89-91/2019 vp, joista HE 89/2019 vp on esitys vuoden 2020 talousarvioesityksen (HE 29/2010 vp) täydentämisestä.

Talousarvioaloitteet talousarvioesitystä täydentävän esityksen johdosta on jätettävä viimeistään tiistaina 26.11.2019 kello 12.00.

2.2. Vastaukset kirjallisiin kysymyksiin

Eduskunnalle ovat saapuneet vastaukset kirjallisiin kysymyksiin KK 252, 254, 260, 261, 263, 265–272, 274–277, 281, 282, 286/2019 vp.

2.3. Vaalien toimittaminen

Kansainvälisten suhteiden ja Euroopan unionin asioiden tutkimuslaitoksen hallituksen eräiden jäsenten vaali toimitetaan keskiviikkona 27.11.2019 kello 14 pidettävässä täysistunnossa. Ehdokaslistat on jätettävä keskuskansliaan viimeistään tiistaina 26.11.2019 kello 12.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sairausvakuutuslain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 40/2019 vp

Pöytäkirja PTK 69/2019 vp

Valiokunnan mietintö StVM 9/2019 vp

Toinen käsittely

Puhemies Matti Vanhanen: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 3. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä.

Keskustelu

13.02 Timo Heinonen kok: Arvoisa herra puhemies! Hyvät edustajakollegat ja muut paikallaolijat! Tässä esityksessä siis ehdotetaan lääkekorvausjärjestelmän määräaikaisen käytön jatkamista myös tuleville vuosille. Tämä uudistushan tuli voimaan vuonna 2017, ja tämän tarkoituksena oli hallitusti käyttöönottaa uusia lääkkeitä ja mahdollistaa uusien lääkkeiden saatavuus niitä tarvitseville.

Meillä Suomessa erilaisista siitepölyallergioista kärsiviä ihmisiä on yli miljoona tai ehkä enemmänkin, ja siitepölyallergioihin on saatu viime vuosina myös suuhun annettavaa siedätyshoitoa, mutta miljoonasta siitepölyongelmista kärsivästä ainoastaan noin 7 000 on saanut tätä siedätyshoitoa. Hoidon itse asiassa pitäisi olla huomattavasti yleisempää, koska sillä hoidetaan nimenomaan taudin syytä eikä pelkästään oireita.

2015 tuli käyttöön uudenlaisia koivuallergian siedätyshoitoja, eli perinteisten pistosten sijaan koivun allergeeneille on siedätetty myös kielen alle tiputettavan liuoksen avulla. Myös oma lapseni on ollut mukana tämäntyyppisessä siedätyshoidossa, ja voin sanoa kokemuksesta, että se on ollut hyvin inhimillistä, helppoa ja myös erittäin tuloksekasta. Tämä siedätyshoito kestää kolme vuotta: puoli vuotta joka ilta kielen alle laitetaan tätä siedätyssainetta ja jälleen puoli vuotta ollaan ilman, sitten jälleen olisi tarkoitus puoli vuotta siedättää ja vielä kolmantena vuonna puoli vuotta siedättää. Tällä tavalla siis saataisiin monen lapsen ja myös aikuisen kohdalla siitepölyongelmaa huomattavasti helpottumaan. Olen itse tässä isänä myös oppinut sen, että monet allergeenit ovat — lapseni puhuu jotenkin niin — ristiin allergeoivia, eli koivuallergia näkyy sitten allergiana vaikkapa kissoihin tai hevosiin, tai mitä kaikkea nyt sitten onkaan. En ihan niin hyvin tätä tunne kuin oma lapseni tuntee, mutta jotain olen tästä kuitenkin oppinut.

Sen olen myös oppinut, että moni lapsi pelkää pistoksia. Nyt meillä on Suomessa tulos tilanne, että nämä käynnissäkin olevat siedätyshoidot ovat päättymässä. Tulokset ovat olleet hyviä, sivuvaikutukset ovat olleet lieviä. Suomessa hoito on ollut mahdollista Fimean eli Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen erityisluvalla. Myös allergologi, professori Erkki Valovirta ilmaisi huolestuneisuutensa siitä, että meillä tämä poikkeuslupa on nyt päättymässä. Esimerkiksi hän alan yhtenä parhaana asiantuntijana olisi toivonut, että Fimealta olisi löytynyt ainakin siirtymäaika, sillä kokemukset ovat olleet erittäin hyviä. Syy tähän, että jo käynnissä olevat hoidot ollaan Suomessa keskeyttämässä, on se, että nyt on kauppaan tullut kaksi myyntiluvallista lääkevalmistetta, joissa on injektioneste ja kielenalustabletti. Uusi kielenalustabletti ei kuulu kuitenkaan vielä Kelan korvauksen piiriin, ja se, mikä tässä asiassa huolestuttavampaa on, on se, että tämän tabletin käytön alikäraja on kuitenkin 18 vuotta. Siedätyshoidon aloittaminen sitä nuoremmille onnistuu siis jatkossa ainoastaan pistoksina.

Pöytäkirja PTK 69/2019 vp

Näiden kaikkien lasten, jotka nyt ovat esimerkiksi tämän kolmevuotisen hoidon ensimmäisessä vaiheessa tai toisessa vaiheessa ja ovat saavuttaneet hyviä tuloksia, hoidot nyt loppuvat. Onhan tämä nyt kerta kaikkiaan järjetöntä. Pistossiedätyshoito vie nimittäin myös terveydenhuollon resursseja merkittävästi, sillä hoitoja annetaan pistoksena alussa viikoittain — eikä muuten yleensä kotikunnassa vaan isommissa keskustaupungeissa — ja alle 15-vuotiaalla pitää olla aina saattaja mukana, ja hoidot tapahtuvat työpäivien aikana. Aivan järjetöntä, että meillä aikuiset joutuvat ottamaan työstä vapaapäiviä viikoittain sen takia, että heidän lastensa siedätyshoito ei enää jatkossa tämän helpon, iltaisin otettavan nesteen kautta onnistuisi. Liuoshoito aloittaneille pitäisi minun mielestäni kyllä löytää ratkaisu viedä kolmivuotinen hoito loppuun asti. Itse olen sitä mieltä, että kun ongelmia ei ole ilmennyt, niin uusiakin hoitoja voisi aloittaa, mutta se on kertakaikkisen typerää, että me keskeytämme hoidot siinä vaiheessa, kun ensimmäisiä tuloksia on saatu aikaiseksi.

Arvoisa puhemies! Toivon, että Rinteen hallitus ja asiasta vastaavat ministerit ottavat tämän huolen vakavasti, näin Lapsen oikeuksien viikollakin, sillä meillä on paljon lapsia, jotka ovat pistospelkoisia, ja äsken kerroin, mitä kaikkea muuta ongelmaa tämä aiheuttaa meillä Suomessa.

13.08 Pekka Aittakumpu kesk: Arvoisa puhemies! Ajattelin ensin puhua tuolta omalta paikaltani, mutta kun huomasin, että täällä on meillä yleisössä lapsia, niin ajattelin tulla tänne pönttöön puhumaan. On niin mukava nähdä lapsia täällä eduskunnassa. Lapset ovat meidän maamme tulevaisuus, ja jotkut teistä saattavat istua tässä salissa myöhemmin. Minun tahansa elämä teitä viekin, niin kaikki tiet ovat arvokkaita.

Viime viikolla puhuimme keskustan aloitteesta täällä salissa lapsi- ja perhemyönteisen Suomen rakentamisesta ja pohdimme, miten voisimme tehdä tästä maailman parhaasta maasta vieläkin lapsi- ja perheystävällisemmän.

Täällä eduskunnassa on useamman edustajan rintapielessä viime viikkoina ollut tällainen helmenvalko nauha. Se on keuhkosityöpä nauha, jonka tausta on aika koskettava. Te lapset voitte myöskin tarkkailla, huomaatteko jonkun muun edustajan rintapielessä tällaisen tai jonkin muun nauhan tai merkin. Tämän keuhkosityöpä nauhan suunnittelija Maria kertoo tällä tavalla: ”Olin 43-vuotias saadessani keuhkosityöpädiagnoosin. Diagnoosi viivästyi usealla vuodella, koska lääkärit eivät uskoneet nuorella ja tupakoimattomalla naisella voivan olla keuhkosityöpä hengitysoireiden aiheuttajana. Syöpäni oli myöhäisen diagnoosin vuoksi ehtinyt jo kasvaa ja leviää, mikä tarkoittaa sitä, ettei minulle ole parantavaa hoitoa.” Keuhkosityöpä on tappavimpia syöpiä, ja siihen voi sairastua periaatteessa kuka tahansa meistä. Nauhaa jakava Suomen Syöpäpotilaat ry kertoo, että Suomi on jäänyt keuhkosityöpä hoitotuloksissa jälkeen muista Pohjoismaista. Yhdistyksen mukaan yhtenä syytä tähän on muun muassa uusien lääkkeiden käyttöönoton hitaus.

Arvoisa puhemies! Keskustan kanta on se, että päätökset tulee tehdä aina ihmisen ja ihmisyyden näkökulmasta. Olipa lääkettä vaativa sairaus mikä tahansa, potilaan, kansalaisen kannalta olennaista on, että hänellä on mahdollisuudet saada tarvitsemansa lääke turvallisesti ja nopeasti. Sen vuoksi kaikki lääkkeiden saatavuutta parantavat toimet ovat enemmän kuin tervetulleita.

Lääkkeiden saatavuudessa on kyse laajasta kokonaisuudesta. Yhtenä myönteisenä toimenä on tämä hallituksen esitys, jossa lääkkeiden ehdollista korvattavuutta jatketaan. Sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietinnössä toteamme, että hallituksen esityksen mukaan ehdollinen korvattavuus on mahdollistanut uusien lääkkeiden nopeamman ja hallitun käyt-

Pöytäkirja PTK 69/2019 vp

töönoton. Tämä todettiin myös valiokunnan kuulemisessa, jossa tuotiin esille, että potilasjärjestöillä on myönteisiä kokemuksia ehdollisen korvattavuuden tuomista hyödyistä lääkkeiden käyttäjille. Valiokunta pitää lakiehdotusta tarkoituksenmukaisena ja puoltaa sen hyväksymistä muuttamattomana.

Valiokunta tuo esille myös, että kokemukset mallin toimivuudesta ovat rajallisia, koska malli on ollut käytössä vasta kaksi vuotta. Valiokunta pitää tärkeänä, että kokeilun aikana ehdollisen korvattavuuden mallin toimivuutta ja sen vaikutuksia arvioidaan huolellisesti niin lääkkeiden käyttäjien, lääkekorvausjärjestelmän kuin lääkealan toimijoidenkin näkökulmasta.

13.12 Arja Juvonen ps: Arvoisa herra puhemies! Sosiaali- ja terveysvaliokunnassa on ollut tämä hallituksen esitys käsittelyssä, ja tässä esityksessä ehdotetaan, että lääkkeiden ehdollista korvattavuutta koskevaa sääntelyä jatketaan muutettuna vuoden 2025 loppuun saakka. Ehdollisen korvattavuuden toimintamallissa lääkkeiden hintalautakunta voi hyväksyä korvattavuuden ja tukkuhinnan ehdollisena myyntiluvalliselle lääkevalmisteelle, jos sen käytön laajuudesta, terveyshyödyistä tai kustannusvaikuttavuudesta on vielä rajallisesti tietoa.

Tämä lakiesitys mahdollistaa sen, että lääkkeiden käyttäjät hyötyvät ehdollisen korvattavuuden menettelyn jatkamisesta, sillä se mahdollistaa joidenkin uusien lääkkeiden saamisen hoitovaihtoehtojen piiriin. Ehdollisen korvattavuuden menettely on mahdollistanut muutamien kymmenien uusien lääkehoitojen aiempaa nopeamman käyttöönoton Suomessa, millä on ollut suuri merkitys niitä lääkkeitä tarvitsevien potilaiden kannalta.

Meillä on paljon erilaisia sairauksia, joiden lääkehoito voi olla hyvin kallista. Puhumme harvinaisista sairauksista, puhumme syöpähoidoista ja erityisesti uuden ajan syöpälääkkeistä. Sen takia on erittäin tärkeää, että myös nämä uudet lääkkeet, joilla saadaan helpotusta ja joilla on vaikuttavuutta muun muassa syöpähoitoihin, tulevat markkinoille. Siinä mielessä lakiesitys on merkittävä juurikin näiden potilaiden kannalta. On hyvä asia, että tutkijat jatkavat työtään ja saamme uusia syöpälääkkeitä markkinoille ja potilaiden käyttöön. Hinnat ovat niin kohtuuttomia, että on hyvä, että lääkkeiden hinnat ovat käyttäjille samat ja jakeluketjun sisäiset alennukset ovat myös kiellettyjä. Tämä esitys turvaa sen.

13.14 Aki Lindén sd: Arvoisa herra puhemies! Minusta tässä edellä käytetyt kolme puheenvuoroa edustajakollegoiden taholta ovat kuvanneet hyvin, mistä tässä on kysymys, ja itse asiassa minulla ei siihen ole lisättävää. On hyvä, että jatketaan tätä käytäntöä.

Pyysin varsinaisesti puheenvuoron kuultuani edustaja Heinosen sinänsä hyvää tarkoittavan puheenvuoron, enkä halunnut vastauspuheenvuoroa pyytää vaan tässä varsinaisen puheenvuoron käyttää, koska se ongelma, josta edustaja Heinonen kertoi, on suoraa seurausta siitä, että edellisen hallituksen aikana leikattiin lääkekorvauksia merkittävästi, ja toki se sitten heijastuu hyvin moniin erillisiin yksittäisiin asioihin. Avasin tuossa Kansaneläkelaitoksen tilastollisen vuosikirjan aikasarjan vuodesta 2000 lähtien. Joka vuosi vuoteen 2016 saakka parannettiin lääkekorvauksia, toisin sanoen tuli enemmän lääkkeitä korvausjärjestelmän piiriin, mutta käänne tapahtui vuosien 2016 ja 2017 välissä, jolloin Suomessa leikattiin lääkekorvauksia, ja totta kai se on heijastunut sitten lääkkeiden käyttäjien elämässä monella eri tavalla, muun muassa sillä tavalla kuin edustaja Heinonen äsken kuvasi.

Pöytäkirja PTK 69/2019 vp

13.15 Päivi Räsänen kd: Arvoisa herra puhemies! Lääkekorvausjärjestelmän tarkoituksenahan on varmistaa, että potilaat saavat tarpeellisen lääkehoidon kohtuullisin kustannuksin, ja sen takia on todellakin tärkeää, että tästä järjestelmästä pidetään huolta. Jotta korvattavien valmisteiden hintasääntely ja lääkekorvausjärjestelmä kokonaisuutena toimisivat tarkoitetulla tavalla, nämä ehdotetut muutokset ovat tarpeellisia. Tässä on todellakin tarkoitus, että tätä määräaikaaisesti käytössä olevaa ehdollista korvattavuutta koskevaa sääntelyä jatketaan edelleen, vielä vuoteen 2025 saakka.

Tämän sääntelyn pohjalta on tehty 33 ehdollista korvattavuutta koskevaa päätöstä, jotka koskevat pääasiassa syöpälääkkeitä, mutta siellä on myös muitakin, esimerkiksi hermostoon vaikuttavia lääkkeitä ja immuunivasteen muuntajia. Eli monen potilaan kannalta todellakin tärkeitä kysymyksiä, vaikkakin tämä ehdotettu muutos ei sinänsä vaikuta potilaiden asemaan, koska potilaat eivät tähänkään asti ole saaneet korvausta valmisteista, joista peritty tukkuhinta on ollut vahvistettua tukkuhintaa suurempi.

Tämä asia, jonka edustaja Heinonen otti puheessaan esiin, on kyllä tärkeä, ja ajattelen myös, että tämä tulee hoitaa, vaikka se ei aivan suoranaisesti tähän sääntelyyn liity. Sitten totean, että itsekin kyllä suren sitä, että viime kaudella tehtiin näitä lääkekorvauksiin liittyviä leikkauksia. Mielestäni nyt olisi todella tarpeen, että hallitus toisi lääkekorvausjärjestelmään liittyviä esityksiä meille ripeään tahtiin, ja nostan esimerkiksi diabeteslääkkeet, jotka koskevat valtavan suurta osaa suomalaisista, usein pienituloisia eläkeläisiä, joiden osalta diabeteksen hoitokustannukset kasvoivat merkittävästi. En ole ainakaan vielä hallituksen ministereiltä saanut vastausta siihen, aiotaanko tämä ongelma korjata. Ainakin viime vaalikaudella vielä yhdessä silloisen opposition kanssa tätä vaadimme. Toivon, että te hallituspuolueiden edustajat nyt kiritätte, että saadaan myös nämä muutokset aikaan.

13.18 Timo Heinonen kok: Arvoisa herra puhemies! En nyt oikein ymmärrä, miten se voi olla edellisen hallituksen syy, kun edellisen hallituksen aikana, edustaja Lindén, tämä hoito on toiminut. Tämä hoito on toiminut, ja lapsilla on ollut mahdollisuus saada ilman pistoksia siitepölyn siedätyshoitoa. Ei kyllä ainakaan julkisuudessa olleissa, Fimealta saaduissa tiedoissa kerrota tämäntyyppistä syytä sille, vaan he kertovat, että Suomessa hoito on ollut mahdollista Fimean eli Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen erityisluvalla tämän ranskalaisen Staloral-lääkkeen osalta. Ja jos se sitten on edellisen hallituksen syy, että tämän hallituksen aikana tämän lääkkeen käyttömahdollisuudet loppuvat, niin silloin tietysti vastuullinen hallitus varmasti tekee korjauksen, että se on myös tämän hallituksen aikana mahdollista. Minun mielestäni tuntuu vähän erikoiselta, että sen hallituksen aikana, jota te syytitte, tämä inhimillinen hoito on ollut lapsille mahdollista ja nyt kun se teidän hallituksen aikana kielletään, se olisi sitten muka Sipilän hallituksen syytä.

13.20 Arja Juvonen ps: Arvoisa herra puhemies! Edustaja Lindén, mainitsitte lääkekorvauksista leikkaamisen. Kyllä minun mielestäni se tie on käyty nyt loppuun. Lääkekorvauksista ei tule leikata, päinvastoin. Omavastuiden poistaminen on osunut kipeimmin juurikin pienituloisiin, työttömiin, eläkeläisiin. Lääkkeet ovat merkittävä kuluerä juurikin heille.

Perussuomalaisten vaihtoehtobudjetissa on huomioitu tämä asia. Olemme sitä mieltä, että tämä on ollut kohtuutonta ja tällä tiellä emme voi jatkaa, ja me esitämmekin, että tämä 50 euron omavastuu poistetaan. Eli haluamme helpottaa niitä ihmisiä, jotka joutuvat valitsemaan lääkkeen tai ruuan välillä, että hakevatko lääkkeen vai menevätkö leipäjonoon ha-

Pöytäkirja PTK 69/2019 vp

kemaan leivän vai millä tavalla rahat saadaan riittämään. Samalla tavalla myös diabeteslääkkeiden korvausluokan palauttaminen. Näistä asioista on tullut valtavasti myös palautetta meille kansanedustajille tuolla kentällä ihmisiä kohdatessa, eli täytyy kuunnella, mitä ihmisillä on asiaa, ja toimia myös täällä eduskunnassa parhaamme mukaan, jotta voimme helpottaa ihmisten arkea. Eli jokainen tarvitsee lääkkeitä joskus, ja erityisesti sitten pienituloisille lääkkeen hommaaminen ja hankkiminen voi olla hyvinkin vaikeaa. Yksi sairastuminen voi kääntää ihan täysin eläkeläisen toimeentulon ja pärjäämisen kuukaudessa, saati että joutuisi sairaalaan. Silloin meillä on ihan valtavasti suuria ongelmia. Haluamme helpottaa sitä arkea, ja uskon, että hyvin moni meistä ajattelee samoin.

13.21 Jari Myllykoski vas: Arvoisa herra puhemies! Hyviä puheenvuoroja ja hyviä huomioita. Toki en tässä halua syyttelämään edellistä hallitusta sen kummemmin, mutta täytyy sanoa, että meillä rupeaa kohta lanka loppumaan, kun parsimme edellisen hallituksen sukkia, joihinka on poljettu reikiä. Nyt onneksi ollaan huomioitu tämä kehitys. Voi sanoa, että Kelan osaltahan tehdään nytkin koko ajan tarkastelua, mitä tapahtui kakkosluokan diabeteksen osalta, kun meillä lääkekorvauksia alennettiin, mitä on tapahtunut. No selvää tällä hetkellä ei ole vielä, vaikuttiko se dramaattisesti siihen suuntaan, että meillä lähdettiin pistosten puolelta hakemaan, tai olisiko se ykköstyypin diabeteksen hoito sitten noussut, mutta nyt on näissä alustavissa selvityksissä tietoni mukaan kuitenkin osoittautunut, että toimeentulotuelle on siirrytty eli haetaan enemmän sitten kuntien sosiaaliturvan, perusturvan, kautta siitä syystä maksusitoumuksia, niin että lääkinnällinen hoito toisen tyyppin diabetekseen on lisännyt sitä, eli se on leikannut todellisuudessa sitä, kuinka raha riittää.

Minun mielestäni edustaja Juvonen sen hyvin kuvasi, että nyt on oikea aika reagoida niin, että me emme kavenna ihmisten leipää sillä, että jonkun sairauden osalta meillä korvaustaso laskee niin, että ihmisen arkea leikataan niin, että me jo asetamme ihmisiä sille tasolle, että he joutuvat valitsemaan leivän tai lääkityksen. Silloin täytyy sanoa, että valtiovalta tekisi erittäin kylmiä arvovaltapäätöksiä, ja nyt on aika lähteä muuttamaan sitä, sillä emme ihmisten inhimillistä arkea voi tehdä sellaiseksi — niin kuin hallituksen linja on. Kyllä meidän pitää huolehtia siitä. Jos se sitten kirpaisee taloudellisesti, niin inhimillisyyden pitää kuitenkin olla ensiarvoisen tärkeää, sen, että me olemme niitten ihmisten tukena, joittenka arkeen suoranaisesti kaikki vaikuttaa. Siinä mielessä pidän tätä kyllä hyvänä muutoksena. Tässä on reagoitu oikeaan asiaan, ja viimeistään nyt on ollut se oikea aika, ja siinä mielessä hallitus on tehnyt oikein. Siinä mielessä me olemme edustaja Heinosen kanssa samaa mieltä, että lopputulema on kuitenkin oikea, ja sen edustaja Heinosen hyvän ja perusteellisen näkemyksen kannalla olen minäkin.

13.24 Ben Zyskovicz kok: Arvoisa herra puhemies! Edustaja Myllykosken puheenvuoron perusteella kolme pointtia:

Ensinnäkin sanoitte, että pitää ajatella ihmisten toimeentuloa ja korostaa ja korottaa sitä, vaikka se kirpaisisikin taloudellisesti. Haluan kuitenkin muistuttaa, että kaikki hyvät asiat — sosiaaliset tulonsiirrot, terveystaloudelliset, koulutus, varhaiskasvatus, kaikki hyvät asiat — rahoitetaan viime kädessä työnteolla ja yrittäjyydellä. Siis kaikki rahoitetaan viime kädessä työnteolla ja yrittäjyydellä. Verotuksella niitä ei rahoiteta. Verotus on vain keino, jolla osa työnteon ja yrittäjyyden hedelmistä voidaan ja tuleekin käyttää yhteiseksi hyväksi, esimerkiksi sosiaalisiin tulonsiirtoihin ja sote-palveluihin. Näin ollen tällainen ajattelu, että

Pöytäkirja PTK 69/2019 vp

annetaan lisää rahaa hyviin kohteisiin, vaikka se kirpaisisikin taloudellisesti — minkä ymmärrän tarkoittavan, että vaikkakin se sitten heikentäisi työllisyyttä tai muulla tavoin vahingoittaisi taloutta — on mielestäni huonosti perusteltua, koska viime kädessä kaikki nämä hyvät asiat rahoitetaan työnteolla ja yrittäjyydellä.

Toinen pointti: Edustaja Myllykoski arvosteli edellisen hallituksen tekemiä ratkaisuja ja sanoi, että rupeaa lanka loppumaan, kun parsitaan niitä aukkoja tai reikiä, mitä edellinen hallitus aikaansai. No, edellinen hallitus aikaansai sen, että noin 140 000 ihmistä tässä maassa pääsi työttömyydestä töihin. Mutta riippumatta tästä ja korostamatta nyt erikseen tätä, oletteko te korjaamassa nyt sitten tällä vaalikaudella, esimerkiksi ensi vuoden budjetissa, ne säästöt, joita edellisen hallituksen aikana tehtiin esimerkiksi keliakiakorvauksiin ja lääkekorvauksiin? Sikäli kuin minä olen ymmärtänyt, te ette ole korjaamassa. Eli te arvostelette edellisen hallituksen tekemiä säästöpäätöksiä, ja nyt kun teillä on valta ja vastuu korjata näitä asioita, te ette ensi vuoden budjetissa korjaa. Ja tämä vielä tilanteessa, jossa hallitus on ilmoittanut, että kukaan kamreeri ei tule nyt sanomaan, että rahaa ei ole, eli tilanteessa, jossa te katsotte, että tällaisia taloudellisia budjettirajoitteita ilmeisesti ei ole.

Kolmas pointti, mikä liittyy tuohon ensimmäiseen pointtiin: Kai silläkin on jokin kielteinen merkitys ihmisten toimeentulolle, että teidän hallituksenne ensi vuoden budjetti vähentää työllisyyttä 5 000 hengellä? 5 000 ihmistä vähemmän on töissä.

Keskustelu ja asian käsittely keskeytettiin.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Pelastusopistosta annetun lain 28 ja 29 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 46/2019 vp

Valiokunnan mietintö HaVM 5/2019 vp

Toinen käsittely

Asia poistettiin päiväjärjestyksestä.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi alueiden kehittämisen ja rakennerrahastohankkeiden rahoittamisesta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 51/2019 vp

Valiokunnan mietintö HaVM 6/2019 vp

Toinen käsittely

Asia poistettiin päiväjärjestyksestä.

6. Hallituksen esitys eduskunnalle vastuusta ja vahingonkorvauksesta vaarallisten ja haitallisten aineiden merikuljetusten yhteydessä vuonna 1996 tehdyn kansainvälisen yleissopimuksen vuoden 2010 pöytäkirjan hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 50/2019 vp

Valiokunnan mietintö LiVM 8/2019 vp

Pöytäkirja PTK 69/2019 vp

Osittain ainoa, osittain toinen käsittely

Puhemies Matti Vanhanen: Osittain ainoaan, osittain toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 6. asia. Ensin päätetään liikenne- ja viestintävaliokunnan mietinnön LiVM 8/2019 vp pohjalta ainoassa käsittelyssä yleissopimuksen pöytäkirjasta, selityksestä sekä varaumasta ja sitten toisessa käsittelyssä lakiehdotuksista.

Keskustelua ei syntynyt.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esityksessä HE 50/2019 vp tarkoitetun yleissopimuksen pöytäkirjan, selityksen sekä varauman. Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 50/2019 vp sisältyvät 1.-5. lakiehdotuksen. Yleissopimuksen pöytäkirjan, selityksen sekä varauman ainoa ja lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle Yhdistyneiden kansakuntien hankepalveluiden toimiston Suomen-toimistosta Yhdistyneiden kansakuntien kanssa tehdyn sopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi

Hallituksen esitys HE 53/2019 vp

Valiokunnan mietintö UaVM 5/2019 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 26.11.2019 pidettävään täysistuntoon.

8. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi eräiden kunta- ja palvelurakennemuutostensa annetussa laissa säädettyjen velvoitteiden soveltamisesta annetun lain 1 ja 2 §:n sekä kuntien ja kuntayhtymien eräiden oikeustoimien väliaikaisesta rajoittamisesta sosiaali- ja terveydenhuollossa annetun lain 3 ja 7 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 22/2019 vp

Valiokunnan mietintö StVM 11/2019 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 26.11.2019 pidettävään täysistuntoon.

9. Hallituksen esitys eduskunnalle Euroopan unionin virallista valvontaa koskevaa asetusta tuontivalvonnassa täydentäväksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 56/2019 vp

Valiokunnan mietintö MmVM 3/2019 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 26.11.2019 pidettävään täysistuntoon.

Pöytäkirja PTK 69/2019 vp

10. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eurooppalaisen biologisen ja lääketieteellisen kuvantamisen tutkimusinfrastruktuurin oikeushenkilöydestä ja osittaisesta verovapaudesta Suomessa

Hallituksen esitys HE 48/2019 vp
Valiokunnan mietintö SiVM 5/2019 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 26.11.2019 pidettävään täysistuntoon.

11. Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2020—2023

Valtioneuvoston selonteko VNS 2/2019 vp
Valiokunnan mietintö VaVM 11/2019 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 26.11.2019 pidettävään täysistuntoon.

12. Seuraava täysistunto

Eduskunnan seuraava täysistunto on tiistaina 26.11.2019 klo 14.00. Täysistunto lopetettiin klo 13.29.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Maija-Leena Paavola